

винна бути заснована на економічних мотивах. Необхідне створення таких умов, щоб ризики при здійсненні діяльності в рамках тіньової економіки були високими і не покривалися прибутком від ухилення від сплати податків, а максимальна норма прибутку досягалася тільки у легальному секторі економіки. Висновки. Вище викладене свідчить про залежність обсягу податкових надходжень до бюджету, які забезпечують економічну безпеку регіону, від податкового контролю.

Налагоджений податковий контроль забезпечує своєчасне нарахування та сплату податків, запобігає уникненню платників податків від їхньої сплати, сприяє усуненню криміногенних ризиків в оподаткуванні. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на визначення показника збирання податків, розмірів податкового навантаження та його впливу на економічну безпеку господарюючого суб'єкта.

АНТИКОРУПЦІЙНИЙ МОНІТОРИНГ НА ПРИКЛАДІ ПАТ «ТРЕСТ ЖИТЛОБУД-1»

Чухлата Н.В., Воскресенський С.Ю.

Науковий керівник – Момот Т.В., д-р екон. наук, професор

В Україні, як і в усьому світі, корупцію віднесено до головних політичних, економічних і соціальних проблем. Корупція є явищем, яке тісно переплелася між усіма сферами життєдіяльності держави та суспільства. Впродовж останніх років ситуація в Україні стала критичною, що практично унеможливило ведення бізнесу та здійснення господарської діяльності.

Корупція неминуче веде до зменшувалася ділового клімату на підприємств, вона може приймати різні форми, які можуть включати хабарництво, розкрадання та вимагання. Корупція є однією з найстрашніших ворогів бізнесу, тому що це може призвести до далекосяжних наслідків, в тому числі повного закриття компанії.

Збільшення масштабів корупційних проявів у всіх сферах життя держави і суспільства та відсутність уніфікованих комплексних нормативно закріплених механізмів діяльності по подоланню корупції, обумовили виникнення нового етапу міжнародної взаємодії, що проявився у розробці модельного законодавства щодо проведення антикорупційного моніторингу з метою доповнення діючої системи внутрішньодержавної антикорупційної політики.

Антикорупційна політика – це розробка, здійснення послідовних заходів держави і суспільства з метою усунення (мінімізації) причин і умов, що породжують і живлять корупцію. Розробка антикорупційної політики починається із з'ясування її основних напрямів. Ці напрямки

притаманні практично будь-якій державі, навіть такому, де рівень корупції в даний час не є загрозливим. Інша справа – зміст конкретних заходів, що укладаються в кожне з напрямків (блоків). Зміст напрямків антикорупційної політики має коригуватися не тільки по мірі здійснення окремих заходів, але і з урахуванням результатів глибинних досліджень корупції, заснованих на науковому підході, зокрема, після більш ретельного вивчення причин корупції; «ділянок» державного і суспільного організму, найбільш уражених корупцією; мотивації корупційної поведінки; більш точної оцінки прямих і непрямих економічних втрат та інше.

Моніторинг корупції проводиться з метою забезпечення розробки й реалізації антикорупційних програм через спостереження та облік корупційних правопорушень й осіб, що їх вчинили, аналізу документів, проведення опитувань і експериментів, обробки, оцінки й інтерпретації даних про показники корупційної ураженості. Моніторинг корупційних злочинів і злочинів, пов'язаних з корупційними, корупціогенними факторами, а також заходів реалізації антикорупційної кримінальної політики має обов'язковий характер і здійснюється суб'єктами антикорупційної кримінальної політики.

У міжнародному середовищі вже давно йде дискусія про необхідність запровадження антикорупційного моніторингу у країнах з високим рівнем корупції, однією з таких країн є Україна, що за рейтингом міжнародної організації Transparency International і за умовним загальносвітовим ранжуванням займає 130 місце з 168 охоплених дослідженням країн. Transparency International щорічно складає рейтинг країн згідно з індексом сприйняття корупції. Індекс складається на основі обліку різних форм корупційної діяльності, включаючи хабара посадовим особам, участь чиновників у розподілі прибутків від виконання державних замовлень, несумлінне використання бюджетних коштів. Оцінюється також антикорупційна діяльність уряду.

Об'єктом дослідження магістерської роботи було обрано ПАТ «Трест Житлобуд-1», яке є найбільшою будівельною організацією м. Харкова. Дані про фінансовий результат АТ «Трест Житлобуд-1» свідчать про те, що у 2015 році підприємство було найбільш прибутковим серед порівняних 2013-2015 років. В цілому, за 2013-2015 рр. рівень фінансової безпеки ПАТ «Трест Житлобуд-1» перевищує пороговий (який дорівнює 15). Лише показники фінансової стійкості за період який аналізується має відхилення від граничних значень, це обумовлено специфікою ПАТ «Трест Житлобуд-1». Підприємство діє по облігаційній схемі забудови, тобто зведення житлових комплексів в основному фінансується майбутніми власниками квартир. Придбати житло в

новому будинку, що будується, відповідно до чинного законодавства, можливо за рахунок участі у фондах фінансування будівництва або шляхом придбання цільових облігацій. Облігаційні позики – як альтернативний метод залучення джерел коштів для фінансування та реалізації будівельних проєктів.

Облігаційна схема дозволяє вивести фінансові потоки з реального виробництва в сферу цінних паперів отримати повністю гнучку систему управління фінансуванням та оподаткуванням.

Для інвестування та фінансування житлового будівництва підприємства-забудовники можуть випускати безпроцентні (цільові) облігації, за якими базовим товаром виступає одиниця нерухомості – метрична одиниця площі приміщення.

Інформаційно-аналітичне забезпечення є однією з обов'язкових складових організації системи управління будь-якої функціональної системи, в тому числі і підприємств будівельної галузі.

Окрім фінансової та економічної складових безпеки корпоративних підприємств будівельної галузі важливим є забезпечення постійного моніторингу, діагностики та прогнозування функціональних складових безпеки, які мають чітку взаємозалежність і обумовленість.

Специфіка будівельної організації зумовлює необхідність детального контролю та моніторингу головних етапів будівельно-монтажних робіт, на яких є ризики прояву корупції.

Організацію будівельного виробництва здійснюють відповідно до чинних законодавчих і нормативно-правових актів та нормативних документів.

Для впровадження на підприємстві антикорупційного моніторингу необхідно дотримуватися наступних дій:

1. Поставити в обов'язки співробітників організації знати і виконувати основи і вимоги чинної антикорупційної політики, базові норми відповідного законодавства та згідно процедури щодо недопущення даних правопорушень.

2. Оптимізувати ризик виникнення корупційної діяльності самого підприємства і його співробітників незалежно від займаної ними посади.

3. Розвинути у працівників, контрагентів та інших осіб єдине усвідомлення політики підприємства із запереченням будь-яких форм і проявів корупції.

Проведення регулярного моніторингу та контролю на основних етапах будівництва зменшить корупційні прояви, та збільшить рівень фінансово-економічної безпеки. Що призведе до збільшення обсягів будівництва та приросту доходу ПАТ «Трест Житлобуд-1»